

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

VM044:00/2012

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAEIKSI ELINKEINOTULON VEROTTAMISESTA ANNETUN LAIN JA VEROTUSMENETTELYSTÄ ANNETUN LAIN 65 §:N MUUTTAMISESTA

Finanssialan Keskusliiton (FK) näkemyksen mukaan luonnos on monelta osin kehittynyt parempaan suuntaan aikaisempaan versioon nähden ja siinä on otettu hyvin huomioon lausunnonantajien esittämiä näkemyksiä. Erityisen kannatettavana, luonnoksessa esitetyin perustein, FK pitää finanssialan yritysten jättämistä pääosin korkorajoitusten ulkopuolelle. Nykyisessä muodossaan ehdotus kuitenkin joissain kohdin johtaa tarkoitustaan vastaamattomaan lopputulokseen.

Korkojen vähentämisrajoitusten ulkopuolelle jäävät yritykset

Luonnoksen mukaan raha-, vakuutus- tai eläkelaitoksella tarkoitetaan samaa kuin EVL 11 §:ssä eli rahalaitosten osalta luottolaitostoimiluvan pohjalta toimivia yrityksiä. Tämän vuoksi soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät siis mitä ilmeisimmin pankkikonserneihin kuuluvat muut yhtiöt, jotka eivät ole luottolaitoslaissa tarkoitettuja yrityksiä. Tällaisia ovat esimerkiksi sijoituspalveluyritykset ja rahastoyhtiöt sekä erilliset rahoitusyhtiöt, joilla ei ole luottolaitostoimilupaa (rahoitusyhtiötoiminnan harjoittaminen ei edellytä luottolaitostoimilupaa), vaikka konserniin kuuluvina yhtiöinä myös näiden varainhankinta perustuu paljolti rahalaitoksen varainhankintaan.

Luonnoksesta poiketen korkojen vähennysrajoitussäännösten soveltamisalan ulkopuolelle tulisi jättää myös kaikki luottolaitoslaissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään kuuluvat yhtiöt. Kun korkojen vähennysrajoitussäännöksiä ei sovelleta rahalaitoksiin, niitä ei tule soveltaa myöskään tällaisiin rahalaitoksen konserniyhtiöihin, joiden varainhankinta perustuu rahalaitoksen varainhankintaan.

Erityisen tärkeää on, että säännösten soveltamisalan ulkopuolelle jäävät rahoitusyhtiötoimintaa harjoittavat rahalaitosten konserniyhtiöt. Kuten edellä on todettu, kaikilla rahalaitoksen konserniin kuuluvilla rahoitusyhtiöillä ei välttämättä ole luottolaitostoimilupaa, vaikka ne harjoittavat samaa toimintaa kuin rahoitusyhtiöt, joilla toimilupa on. Näin ollen osa tällaisista yhtiöistä jäisi nykyrajoituksen mukaan rajoitussäännösten soveltamisalan ulkopuolelle ja osa niiden piiriin, pelkästään luottolaitostoimiluvan olemassaolon perusteella.

Rahoitusyhtiö voi tarjota asiakkailleen rahoitusta olematta kuitenkaan välttämättä laissa tarkoitettu luottolaitos. Toiminnan luonteesta johtuen sillä ei välttämättä ole veromielessä

huomattavia korkotuloja mutta sillä on huomattavia rahoituksen hankinnasta johtuvia korkokuluja. Tästä johtuen ilman luottolaitostoimilupaa toimivat rahoitusyhtiöt tulevat rajoitussäännösten piiriin ja ovat perusteetta eri asemassa kuin luottolaitostoimiluvan pohjalta toimivat rahoitusyhtiöt.

Myös rahastoyhtiöt ja sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitetut yhtiöt, jotka kuuluvat rahalaitoksen konsolidointiryhmään, on perusteltua jättää säännösten soveltamisalan ulkopuolelle nimenomaisesti, kun toimijoiden välillä vallitsee etuyhteys. Myöskään näillä yhtiöillä ei ole yleensä huomattavia korkotuloja. Yhtiöiden tuloslaskelmakaava on myös tavallisista yhtiöistä poikkeava ja niitä koskevat erityislainsäädännössä asetetut minimipääomavaatimukset. Hallituksen esitysluonnoksessa on perusteltu rahalaitosten jättämistä aiotun EVL 18 a §:n ulkopuolelle näillä samoilla perusteilla. Mainitut perusteet pätevät myös sijoituspalveluyrityksiin ja rahastoyhtiöihin.

Rahastoyhtiöiden osalta on myös huomattava, että niiden olemassaolo on välttämätön sijoitusrahastotoiminnan harjoittamiseksi, ts. sijoitusrahastotoimintaa ei voi harjoittaa samassa juridisessa yhtiössä kuin luottolaitostoimintaa. Sijoitusrahastoyhtiötä ei tule asettaa huonompaan asemaan kuin rahalaitoksia (luottolaitoksia) sen johdosta, että se ei voi lainsäädännöllisistä syistä olla osa luottolaitosta.

Erityisen tärkeänä näkökohtana asian arvostelun kannalta on pidettävä sitä, että yhtä lailla kuin raha-, vakuutus-, tai eläkelaitokset, kaikki niiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset toimivat Finanssivalvonnan valvonnan alaisina.

FK esittää suunniteltua säännöstä tarkennettavaksi siten, että korkorajoitusten ulkopuolelle jätettäisiin paitsi raha-, vakuutus-, ja eläkelaitokset myös niiden kanssa etuyhteydessä toimivat yritykset.

Ehdotetussa muodossaan uusi säännös tarkoittaisi myös sitä, että luottolaitoksen rahoittamat ja sittemmin maksuvaikkeuksien vuoksi haltuun ottamat asiakasyritykset tulisivat haltuunoton seurauksena käytännössä usein korkomenojen vähennysoikeuden rajoitusten piiriin. Tällöin taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen yrityksen tavallisen pankkilainan korkomenot muuttuisivat vähennyskveltomiksi, vaikkei alun perin ole ollut kyse etuyhteyslainasta (edellyttäen, etteivät 18a §:n 6 mom. edellytykset ole täyttyneet) eikä myöskään veroetujen tavoittelusta. Tilanne johtaa haltuun otetun yrityksen kannalta kohtuuttoman tuntuiseen, muutoksen tavoitteiden vastaisen lopputulokseen.

Back-to-back – järjestelyt

Perusteluissa kuvataan tilannetta, jossa "etuyhteydessä" oleva osapuoli antaa muulle kuin etuyhteydessä olevalle osapuolelle, esimerkiksi pankille lainan tai etuyhteysosapuolen velan vakuudeksi saatavan ja muu kuin etuyhteysosapuoli lainaa varat toiselle etuyhteydessä olevalle osapuolelle. Tekstissä käytetään termiä "saatava" siten, että se saattaa johtaa jatkossa tulkintaongelmiin.

Tarkoituksena lienee ollut, että aitoihin back-to-back – järjestelyihin sovelletaan rajoitussäännöksiä (tällöin maksetaan kassavirtaa ja tilanne poikkeaa erilaisista vakuusjärjestelyistä esim. vuokrasaatavien tai laskukannan käytöstä velan vakuutena).

HE:n tekstin sisältö on kirjoitettu siten, että se saattaa aiheuttaa ongelmallisia muutoksia

pankkien vakuusasemassa ja jopa estää vakiintuneiden rahoitusstruktuurien käytön jatkossa.

Tekstiä olisi hyvä täsmentää siten, että

- Määritetään selkeästi mitä tarkoitetaan back-to-back-järjestelyllä ja tämän soveltamisala pidetään suppeana (esimerkiksi konserni tallettaa rahaa pankkiin ja tytäryhtiö saa järjestelyssä lainaa pankista)
- Määritellään tarkasti mitä tarkoitetaan "saatavalla" vakuutena (myös pankkitili voi olla pantattuna – mikäli rajoitukset koskevat näitäkin tilanteita, niin mikä esimerkiksi on se ajankohta, jota tarkastellaan?)
- Puhtaat vakuusjärjestelyt jätetään ulkopuolelle.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Esko Kivisaari

Varatoimitusjohtaja